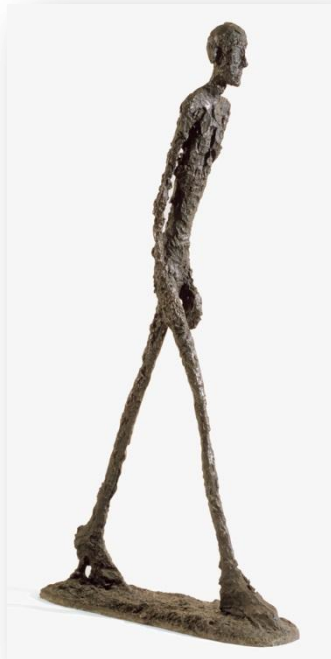

בסגנונו שאין דומה לו הצייר והפסל השוויצרי אלברטו ג'אקומטי (Alberto Giacometti) הציג בעולם הפיסול נקודת מבט חדשה. מבקרי אמנות רבים סבורים שפסליו הם תוצרי לוואי של המלחמה, של המשבר הקיומי שהיא חוללה. באמצעות שזירה של כתביו, רישומיו ופסליו חושפת התקופה האחרונה באומנותו את החיזרון המתמיד של עקבה שהפכה לגוף. ההשפעות הגופניות של שפתה של ההווה המדברת יכולות להתגלות לא רק על גופה שלה עצמו אלא בה במידה בהשפעות על גוף יצירתה האמנותית, שבה אנו רואים גופי אנוש צנומים ומסוגננים, כמעט מחוקים בשל התארוכותם.

הדמויות הופכות למשטח מחוספס ושלדי שדרכו הוא יוצר תפיסה ייחודית של המרחב. ג'אקומטי אמר: "כל פסל שמתחיל מהחלל כקיים הוא כוזב, יש רק אשליה של חלל"^[1].

רעיון זה של אשליה, של אי-מסוגלות לתאר ולהגביל את החלל, מהדהד את מה שז'אק לאקאן אומר לנו על העובדה שהחלל הוא חלק מהממשי. באמצעות עקבות-גוף אלה מנסה הפסל לתחום מרחב גופני. סוגיה זו לובשת חשיבות ניכרת אם מביאים בחשבון את מה שהפסל מתאר באחד מהטקסטים שלו: כילד הוא תפס אך ורק אובייקטים שהעניקו לו הנאה, אבנים ועצים בעיקר. הוא מזכיר במיוחד מפגש שלו עם מונולית הנפתח בבסיסו אל מערה, שהוא ראה בה חברה. יתר על כן,

במעמקיה הוא מצא אבן שחורה ענקית שאותה הוא חש כ"ישות חיה, עוינת ומאיימת" שממנה הוא יכול היה רק לברוח על אף רצונו להתקרב אליה. חוויה זו נותרה סוד אינטימי. בתיאורו הוא מוסיף כי באותה תקופה, הוא ניסה כמה פעמים לחפור בור בשלג ולהניח שק במקום החם והחשוך ההוא. הוא היה רוצה לבלות שם את החורף כולו לבד ומסוגר. מעין Fort-Da מרחבי, התוחם כתיבה גופנית, מכוון בין משיכה לבין מנוסה אל מול פני האיום. סודו לובש צורה של אבנים ועצים תחת הצללית האנושית.

צלליות אלה הן אפוא ייצוג העצים והאבנים של ילדותו, ייצוג שגובש על ידי כתביו. הן נושאות את חותם המפגש הבלתי נשכח וחושפות בגוף [en corps] את ליבת *tió*.

¹ "Des pierres et des arbres" - פורום ב-26.01.2021 ב-TRACES (בלוג הכתיבה לקראת הכנס השנתי של ה-NLS "רשמים גופניים של הלשון").

² תרגום: ירון גילת. עריכה: קלאודיה אידן.